

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJA

EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS 556. PLENĀRSESĪJA – *INTERACTIO*,
2.12.2020.–3.12.2020.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pārrobežu maksājumiem Savienībā (kodifikācija)”

(COM(2020) 323 *final* – 2020/0145 (COD))

(2021/C 56/05)

Ziņotājs: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Apspriešanās	Eiropas Parlaments, 23.7.2020. Eiropas Savienības Padome, 15.10.2020.
Juridiskais pamats	Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. panta 1. punkts
Atbildīgā specializētā nodaļa	vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa
Pieņemts specializētās nodaļas sanāksmē	10.11.2020.
Pieņemts plenārsesijā	3.12.2020.
Plenārsesija Nr.	556
Balsojuma rezultāts (par/pre/atturas)	242/2/5

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu par pārrobežu maksājumiem Savienībā, kura mērķis ir samazināt izmaksas par pārrobežu maksājumiem euro valūtā un nodrošināt lielāku pārredzamību attiecībā uz valūtas konvertācijas maksām.

1.2. EESK atzinīgi vērtē to, ka Komisijai būtu arī jāanalizē turpmākas iespējas un minēto iespēju tehniskā realizējamība, proti, vienādu maksu noteikuma attiecināšana uz visām Savienības valūtām un maksu par valūtas konvertēšanu pārredzamības un salīdzināmības turpmāka uzlabošana. Vienādu maksu noteikuma attiecināšana uz visām Savienības valūtām vēl vairāk padziļinātu iekšējo tirgu un novērstu jebkādu diskrimināciju pret iedzīvotājiem, kuri dzīvo ārpus eurozonas un kuri, piemēram, varētu ierosināt pārrobežu darījumu valūtā, kas nav euro valūta.

1.3. Attiecībā uz šā ziņojuma – kura mērķis ir novērtēt vairākus regulas priekšlikuma ietekmes aspektus – iesniegšanu un tvēruma periodu EESK piekrīt, ka tas būtu jāiesniedz vēlākais 2022. gada 19. aprīlī un tajā būtu jāaptver vismaz laikposms no 2019. gada 15. decembra līdz 2021. gada 19. oktobrim.

1.4. Ņemot vērā kodifikācijas garu un to, ka Eiropas Parlaments, Padome un Komisija ir nolēmuši ar 1994. gada 20. decembra Starpinstītūciju vienošanos, ka var izmantot pasteidzinātu procedūru kodifikācijas dokumentu paātrinātai pieņemšanai (jo nekādas izmaiņas pēc būtības nevar tikt veiktas dokumentos, kurus skar kodifikācija), EESK pilnībā atbalsta to, ka 2021. gada 20. aprīlis tiek noteikts kā pašreizējās regulas spēkā stāšanās diena.

2. Komisijas priekšlikums

2.1. Tautu Eiropas kontekstā Komisija piešķir lielu nozīmi Savienības tiesību vienkāršošanai un skaidrošanai, lai tās padarītu skaidrākas un pieejamākas pilsoņiem. Šo mērķi nevar sasniegt, ja daudzie noteikumi, kas tikuši grozīti vairākas reizes, bieži diezgan būtiski, paliek izkaisīti, tādā veidā, ka tie jāmeklē daļēji oriģinālajā dokumentā un daļēji vēlākajos grozošajos dokumentos. Tādējādi, lai identificētu šībrīža noteikumus, ir vajadzīgs nozīmīgs pētījums, kas salīdzina dažādus instrumentus. Šajā sakarā to noteikumu kodifikācija, kas bieži tikuši grozīti, ir arī svarīga, lai tiesību akti būtu skaidri un pārskatāmi ⁽¹⁾.

2.2. Pašreizējā Komisijas priekšlikuma COM(2020) 323 final mērķis ir uzņemties Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 924/2009 ⁽²⁾ kodifikāciju. Regula (EK) Nr. 924/2009 ir grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 260/2012 ⁽³⁾ un pēc tam ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/518 ⁽⁴⁾.

2.3. Jaunā regula pārņems dažādos tajā ietvertos aktus; pašreizējais priekšlikums pilnībā saglabā kodificēto aktu saturu un līdz ar to tikai apkopo tos ar tādiem formāliem grozījumiem, ko prasa pats kodifikācijas pasākums ⁽⁵⁾.

3. Vispārīgas piezīmes

3.1. Pārrobežu maksājumiem ir izšķiroša nozīme ES ekonomikas integrācijā, un tiem ir svarīga nozīme, lai nodrošinātu, ka visu ES dalībvalstu iedzīvotāji un uzņēmumi bauda tās pašas tiesības, ko piedāvā vienotais tirgus ⁽⁶⁾. Faktiski maksājumi ir būtisks vienotā tirgus elements, kas ietver preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīvu apriti. Kā norādīts Komisijas dienestu darba dokumentā *Impact Assessment Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 924/2009 as regards certain charges on cross-border payments in the Union and currency conversion charge* ⁽⁷⁾, augstas pārrobežu maksājumu izmaksas rada šķēršļus vienotajam tirgum – būtiskus šķēršļus mājsaimniecību (preču/pakalpojumu iegāde citā valūtas zonā) un uzņēmumu (izmantojot piegādātājus, kas atrodas ārvalstīs, apkalpojot klientus citā valūtas zonā) pārrobežu darbībām (..). Pārrobežu maksājumu augstās izmaksas rada arī divas maksājumu pakalpojumu lietotāju kategorijas: tie eurozonā esošie, kuru maksājumi ar ļoti zemām izmaksām var sasniegt lielāko daļu ES iedzīvotāju un uzņēmumu, un tie, kuri atrodas ārpus eurozonas esošās valstīs un ar zemām izmaksām var sasniegt tikai nelielu skaitu cilvēku un uzņēmumu. Visefektīvākais līdzeklis abu minēto problēmu risināšanai ir ES likumdošanas pasākumi, kas atbilst Līgumu mērķiem.

3.2. Kopš euro ieviešanas ES ir īstenojusi vairākas iniciatīvas, kuru mērķis ir samazināt pārrobežu darījumu izmaksas ⁽⁸⁾. Laika gaitā ar pārrobežu maksājumiem saistīto tiesību aktu virzība ir notikusi dažādos posmos, ar mērķi eurozonā samazināt izmaksas iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Tomēr, kā norādīts iepriekš minētajā Komisijas dienestu darba dokumentā ⁽⁹⁾, pārrobežu euro maksājumiem no valstīm, kas nav eurozonas dalībnieces, kā arī pārrobežu ne-euro maksājumiem no valstīm, kas nav eurozonas dalībnieces, neatkarīgi no izcelsmes valsts vai galamērķa valsts, nav bijusi tāda pati tendence attiecībā uz maksājumu pakalpojumu lietotājiem piemēroto maksu līmeni.

⁽¹⁾ COM(2020) 323 final.

⁽²⁾ Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 924/2009 (2009. gada 16. septembris) par pārrobežu maksājumiem Kopienā, ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 2560/2001 (OV L 266, 9.10.2009., 11. lpp.).

⁽³⁾ OV L 94, 30.3.2012., 22. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 91, 29.3.2019., 36. lpp.

⁽⁵⁾ COM(2020) 323 final.

⁽⁶⁾ Sk. EP informatīvo ziņojumu *Cross-border euro transfers and currency conversions – A step forward in favour of the single market*, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI\(2018\)628291_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf).

⁽⁷⁾ Sk. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

⁽⁸⁾ Sk., piemēram, SEPA Regulu (ES) Nr. 260/2012, ar ko ievieša standartu kopumu euro darījumiem (SEPA kredīta pārvedumi, SEPA tiešā debeta maksājumi), vai Maksājumu pakalpojumu direktīvas, kas palielināja maksu pārredzamību un ļāva tirgū ienākt jauniem dalībniekiem.

⁽⁹⁾ Sk. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

3.3. Pašreizējais Komisijas priekšlikums ir vēl viens solis virzībā uz darbības izmaksu samazināšanu. Ar to tiek grozīta Regula (EK) Nr. 924/2009, lai:

- a) samazinātu izmaksas pārrobežu maksājumiem euro valūtā: citiem vārdiem sakot, ES iekšējo pārrobežu maksājumu darījumu cenai euro nevajadzētu atšķirties no dalībvalstu valūtā veiktu iekšzemes darījumu cenas. Dalībvalstis, kuru valsts valūta nav euro, var nolemt paplašināt spēkā esošās regulas piemērošanu, attiecinot to arī uz savu valsts valūtu (piedalīšanās klauzula), ar nosacījumu, ka tās par to attiecīgi paziņo Komisijai;
- b) nodrošinātu lielāku pārredzamību attiecībā uz valūtas konvertēšanas maksām, nolūkā aizsargāt patērētājus pret pārmērīgām maksām par valūtas konvertēšanas pakalpojumiem un nodrošināt, ka patērētājiem tiek sniegta informācija, kas viņiem vajadzīga, lai varētu izvēlēties labāko valūtas konvertēšanas variantu ⁽¹⁰⁾.

3.4. Abi Komisijas ierosinātie pasākumi būtu solis virzībā uz to, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem visā Eiropā, atraisot vienotā tirgus potenciālu ⁽¹¹⁾. MVU, kuri atrodas eurozonā, varētu iegūt lielāku pieprasījumu no patērētājiem un uzņēmumiem, kas atrodas dalībvalstīs, kuras nav eurozonas dalībnieces (kur augsta maksa par pārrobežu maksājumiem ir būtisks šķērslis). Savukārt mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kas atrodas dalībvalstīs, kuras nav eurozonas dalībnieces, būtu ar mazākām izmaksām saistīta piekļuve 360 miljoniem iedzīvotāju (potenciālajiem klientiem) un 16 miljoniem eurozonas uzņēmumu (klientiem un pakalpojumu sniedzējiem). Tādējādi tie spētu labāk konkurēt ES tirgū ⁽¹²⁾. Vēl viena sagaidāmā ietekme ir lielākas vienlīdzības veicināšana starp Eiropas iedzīvotājiem attiecībā uz piekļuvi zemu izmaksu pārrobežu maksājumiem.

4. Īpašas piezīmes

4.1. Ar Regulu (EK) Nr. 924/2009 par pārrobežu maksājumiem tika sasniegts, ka visā Eiropas Savienībā maksas par pārrobežu euro maksājumiem ES iekšienē tika vienādotas ar maksām par iekšzemes euro maksājumiem (t. i., par darījumiem tajā pašā dalībvalstī). ES dalībvalstis, kuras nav eurozonas dalībnieces, var nolemt paplašināt spēkā esošās regulas piemērošanu, attiecinot to arī uz savu valsts valūtu, ar nosacījumu, ka tās par to attiecīgi paziņo Komisijai.

4.2. Lai gan priekšlikums regulai ir svarīgs solis virzībā uz iekšējā tirgus padziļināšanu, būtu vērts apsvērt iespēju attiecināt noteikumu par vienādām maksām uz visām Savienības valūtām, kā minēts 12. apsvērumā. Faktiski ir vērojamas situācijas, kad dažas bankas, kuras atrodas dalībvalstīs ārpus eurozonas, iekasē no 15 līdz 30 EUR par pārrobežu- darījumu 100 EUR apmērā.

4.3. Vienādu maksu noteikuma attiecināšana uz visām Savienības valūtām būtu izdevīga finanšu pakalpojumu patērētājiem, pret kuriem būtu vienlīdzīga attieksme neatkarīgi no dalībvalsts vai valūtas, kurā tie veic pārrobežu darījumu. Vienādu maksu noteikuma attiecināšana uz visām Savienības valūtām būtu vēl vērienīgāks solis, jo tas nozīmētu, ka maksājumu pakalpojumu sniedzēji savus tarifus par visiem pārrobežu darījumiem starp ES valstīm jebkurā ES valūtā pielīdzina iekšzemes darījumiem, tostarp darījumiem valūtās, kas nav nosūtītājas valsts vai saņēmējas valsts valūtas. Maksājumu pakalpojumu lietotāji gūtu labumu no šādas iespējas, bet tas radītu ievērojamas izmaksas maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, tostarp infrastruktūras ziņā ⁽¹³⁾.

4.4. Eiropas Komisijai noteikti būtu jāturpina apsvērt šo iespēju, analizējot ieguvumus un izmaksas visām ieinteresētajām personām.

⁽¹⁰⁾ Sk. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI\(2018\)628291_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf).

⁽¹¹⁾ Sk. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI\(2018\)628291_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf).

⁽¹²⁾ Sk. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

⁽¹³⁾ Sk. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

4.5. EESK uzskata, ka turpmākajā regulas pārskatīšanā būtu lietderīgi precizēt situāciju attiecībā uz maksām par konta ienākumiem, turpināt apsvērt, kāda informācija jāsniedz klientiem pirms maksājuma uzdevuma uzsākšanas, un skaidri norādīt, kurā brīdī būtu jāsaņem elektroniski paziņojumi un ar kādu biežumu.

Briselē, 2020. gada 3. decembrī.

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētāja*
Christa SCHWENG
